

## اداره آموزش و پرورش منطقه ۵ تهران

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۱۳

سال تحصیلی: ۱۴۰۰-۰۱

نام واحد آموزشی: مجتمع آموزشی هور دخت

زمان آزمون: ۷۰ دقیقه

نوبت امتحانی: نیمسال اول

آزمون درس: ادبیات ۲

تعداد صفحه:

پایه و رشته تحصیلی: یازدهم تجربی- ریاضی

نام و نام خانوادگی: ..... کلید

ردیف	سؤالات	بارم
	" قلمرو زبانی " ۷ نمره	
	<p>* واژه های مشخص شده زیر را معنی کنید .</p> <p>۱) هر روز <u>خنیده</u> نام تر گشت ( <u>خرف</u> )</p> <p>۲) حلاوت <u>سنچ</u> معنی در زبان ها ( <u>حکیم</u> )</p> <p>۳) سوری به آن سیاری تیره شد ( <u>بسیان</u> )</p>	
الف	<p>۴) نامه ها را <u>خیرخیر</u> جواب می آورم ( <u>سرگش</u> )</p> <p>۵) تا خویشن را <u>صیعتکی</u> حلال خرند ( <u>زمن زرگر</u> )</p>	۱/۵
b	<p>* غلط های املایی موجود در جملات زیر را اصلاح کنید و در زیر متن بنویسید. ( ۶ مورد )</p> <p>چون موسم حج رسید برخاست / اشتر طلبید و مهمل آراست . نائب السلطنه در حضور آقا محمدخان گفت : قرض از گردهمایی بیان نکاتی است که اهمیتش کمتر از جنگ نیست. دیگر چیزها فقط لعابی از تشریفات دارد. از غزای آمده ،امیر جامه ها افکند. ناوی ده بیاورند. او غرفه خواست شد. بانگ و هزار و غریو خاست. او رغعتی نوشته که اندک مایه <u>حتم</u> دنیا که دارم، کفايت است. و حاجتمند نیستم.</p> <p style="text-align: center;"><u>محمد / آغا حبیب / خرض از اقضاض / رقیح / حطم</u></p>	۱/۵
c	<p>* ساختار اجزای بیت زیر را مطابق زبان معیار مرتب کنید .</p> <p>می داشت پدر به سوی او گوش          کاین قصه شنید ، گشت خاموش          ⑤ ④ ③ ② ①</p>	۰/۵
d	<p>* "شاخص" و "هسته" را در جمله‌ی زیر پیدا کنید .</p> <p>"<u>خاله لیلا</u> با استاد دخترش ، خانم سعیدی گرم صحبت بودند که فاطمه رسید."  <u>شاخص</u> <u>هسته</u> <u>کلام</u> <u>کلام</u> <u>کلام</u> <u>کلام</u> <u>کلام</u> <u>کلام</u></p>	۰/۵

\* نوع "وابسته‌ی پیشین" و "وابسته‌ی پسین" را در گروه اسمی مفعولی و متممی زیر بنویسید.

"فرزند عزیز را به صد جهد بنشاند چو ماه در یکی مهد"

صهفت سهی تی اصلی  
وابسته پسین

\* نقش ضمایر مشخص شده را بررسی کنید.

۱) دریاب که مبتلای عشق ازاد کن از بلای عشق

را (معنیک)

چو کشتی بادپا در رود افکند

( فعل طبق) صفت

۲) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند

خوب که مضاف الی

۳) فلان پیر از کوه لکام تو را سلام گفت.

\* نقش‌های دستوری مشخص شده را در جملات زیر پیدا کنید.

۱) جلال الدین محمد، مولانا در شهر بلخ به دنیا آمد. ( مسکم )

۲) دوستم مریض است. باید با او همراه باشم. ( مسند )

۳) می داشت پدر به سوی او گوش کاین قصه شنید، گشت خاموش ( هار/ معقول )

\* رابطه معنایی کلمات " طوطی و پرنده" و " سیر و گرسنه" را مشخص کنید.

که رضاد

۵

## " قلمرو ادبی " ۵ نمره

الف

\* آرایه‌های موجود در ابیات و جمله‌ی زیر را مشخص کنید و بنویسید. ( یک آرایه کافی است )

۱) گر چه ز شراب عشق مستم عاشق تر از این کنم که هستم ( تبیه )

۲) به مغرب سینه مalan قرص خورشید نهان می گشت پشت کوهساران ( تخصیص ) خرد نهان کود / زیر

۳) گنجه با واپسین رمق هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می کشد. ( تخصیص ) که قلس می رند.

۴) با زمانی دیگر انداز، ای که پندم می دهی کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست ( جنایم ) خلد

کنایم از عاجز

\* هر یک از کلمات مشخص شده استعاره از چیست؟

- ۱) در آن دریای خون در دشت تاریک      به دنبال سر چنگیز می گشت

سدان چند

- ۲) ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت      دو چندان می شکفت و برگ می کرد

سربر سپاه

- ۳) چون رایت عشق آن جهانگیر      شد چون مه لیلی آسمان گیر

زیبایی لیلا

\* با توجه به شعر نیکی (روباہ) و (درویش) نماد چه انسانی است؟

اند که ربه دست در بازداشت

۵

\* هر یک از کنایات به کار رفته در مصراع های زیر به چه معناست؟

۰/۱۵) یکی روبه دید بی دست و پای (بره سکوت) (بعنوان ۲) بگیرای جوان دست درویش پیر (ملک کریم)

۶

\* هر یک از کلمات مشخص شده مجاز از چیست؟

- ۱) بخور تا توانی به بازوی خویش (قدرت)      ۲) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست (انسان)

- ۳) ز مستی بر سر هر قطعه زین حک (سرمهن)      ۴) خدا داند چه افسرها که رفته (سنان)

۷

### " قلمرو فکری " ۸ نمره

لصفحه  
نحوه

\* ایات و جملات زیر را به فارسی روان برگردانید. ایات سراسر آنچه در طول تدریس شده باخ

الف

- ۱) می گفت گرفته حلقه در بر کامروز منم چو حلقه بر در (۰/۱۵)

- ۲) جهد بر توسیت و بر خدا توفیق زانکه توفیق و جهد هست رفیق (۰/۱۵)

- ۳) امروز ذُرستم و در این دو سه روز ، بار داده آید . (۰/۱۵)

- ۴) آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش (۰/۱۵)

- ۵) نبشه آمد و به توقيع مؤکد گشت . (۰/۱۵)

- ۶) شبی را تا شبی با لشکری خرد ز تن ها سر ، ز سرها خود افکند. (۰/۱۵)

- ۷) فکر حمله روس بختک وار روی دربار چنبره زده بود (۰/۱۵)

\* با توجه به بیت " کز عشق به غایتی رسانم کاو ماند اگر چه من نمانم " کدام ویژگی از ویژگی های اخلاقی مجنون به چشم می خورد ؟

## فرد کاری و لذت دار در راه شعر

ب

۰/۲۵

\* شاعر در بیت " در آن تاریک شب می گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی " چه نکته ای را بیان می کند؟

۰/۲۵

## حضرت انس راضی سلسله خوارزمشاهی با اول در مژده حمزه

۵

\* با توجه به ابیات به سوالات زیر پاسخ دهید.

یکی روبهی دید بی دست و پای  
فرو ماند در لطف و صنع خدای  
بدین دست و پای از کجا می خورد  
که شیری برآمد شغالی به چنگ  
شد و تکیه بر آفریننده کرد  
یقین مرد را دیده بیننده کرد

که چون زندگانی به سر می برد  
در این بود درویش شوریده رنگ  
یعنی مرد را دیده بیننده کرد

- ۱) نوع ادبی ابیات چیست؟  عرفانی  تعلیمی  غنایی  
۲) نوع "را" در بیت آخر چیست؟  فک اضافه  حرف اضافه  مفعولی  
۳) پیام بیت آخر را مطابق یا درک و دریافت خود بنویسید. بُشِّیں وَحَسِّیمِ رَلْ هَزِّیمَلْ، تَرَجِّلْ رَاجِهِ حَمَدِ رَبِّیمَلْ  
۴) شعر در چه قالبی سروده شده است؟ عُسُوی

\* با توجه به جملات و ابیات ، منظور از کلمات مشخص شده چیست؟ ابوالفضل سعی

- ۱) بو نصر نامه های رسیده را به خط خویش نکت بیرون آورد و به دست من به آغازی خادم می دادم .  
۲) من هیچ مستحق نشناسم در بُست که زر به ایشان دهم . رَوْ کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرابايد  
داد خاصی قَسِّیْنَ بَنِيَّ هَرَرِ (مجون)  
۳) چون رایت عشق آن جهانگیر شد چون مه لیلی آسمان گیر

۴) حاجت گه جمله ی جهان اوست محراب زمین و آسمان اوست

\* با توجه به جمله ی " این مرد بزرگ و لیبر کافی ، به نشاط قلم در نهاد " ، کلمات مشخص شده به چه معنایی به کار رفته است ؟

۰/۱۵

که سرخ بزرگش کرده  
نوشته با غارت  
بو صرمه کلان  
پیروز و سربلند پاشید  
" فراهالی "

۵